

door Ivan VAN HYFTE

De groei en uitbreiding van deze wijk heeft, net als Mariakerke (zie deel 1), met fusie en gebiedsuitbreiding te maken.

"Lisjemorre", het gehucht ten oosten van de huidige achterhaven, werd achtereenvolgens in 1896 en 1897 bij Oostende gevoegd (of klinkt het juister : van Bredene afgepakt...?). Andere gebiedsnaamingen als de Mosselhoek en de Molenhoek bezorgden de gemeenteraad voortdurend problemen van hygiënische aard. De rapporten van de medische stadscommissie komen steeds terug op het te veel voorkomen van typhus in dit armtierig grensgebied. Garnaalvissers, bootjesjouwers, palingstekers, ijskappers aan de Noord-Ede en strandjutters woonden er in schamele huisjes, ongeordend aan een straat die lager lag en waar een verpestende geur hing van stilstaand besmet water.

Wie toch door de Noordstraat, de directe toegangsweg tot de kerk en de school, geraakte over een onmogelijke bestrating, hield best de zakdoek voor de neus. Het rottende huisvuil lag er in slijk en modderpoelen gegooid, in plaats van daartoe voorziene bakken, zodat het karretje van de ophaaldienst moeilijk en onregelmatig zijn ronde kon doen.

De vrees voor epidemieën sloeg over tot op het stadhuis waar raads-lid VAN GLABBEKE opmerkte dat de saneringsmaatregelen zo uitgebreid waren dat "...la commune de Breedene n'aurait jamais pu faire ça...". Eerlijkheid gebiedt te zeggen dat die (meestal) ongeletterde en verwaarloosde lui het wellicht vertikten enige burgerzin aan de dag te leggen. Hun sociale toestand op de "Oede Viertorre" was al erbarmelijk genoeg.

Op 8 mei 1902 schreven een aantal ontevredenen naar het stadsbestuur een petitie waarin de teneur er niet om liegt.

Mijne Heeren,

Sedert jaren zijn wij Oostendenaren geworden en sedert jaren is onze wijk zoodanig toegenomen dat wij thans eene bevolking hebben van boven de 3.000 inwoners. Afgelegen van stad, kent men onze toestand en onze noodwendigheden niet : wij zijn hier als vergeten en verlaten. Daarom komen wij U eerbiediglijk onze ellendigen toestand kenbaar maken en U onze billijke wenschen voorstellen.

1) Onze straten zijn echte slijkpoelen : voor menig neringdoener is de toegang tot zijn huis onmogelijk. Bij den minsten regen loopt het water tot in de kelders tot groot nadeel van de inwoners. Ook bijna nooit zijn wij zonder ziekten.

2) De wijk is zonder water : het meeste deel moet zijn water halen uit de vestingen en de grachten, 't eenige water dat zij hebben om te drinken en hun eten te bereiden; 't geen grootelijks nadeelig is voor den gezondheid.

3) Onze kinderen hebben geenen weg naar de school, tenzij door modder en grachten.

4) Wij hebben geenen toegang tot de kerk, tenzij over hoogten en leegten, toegang die men in geene gemeente van België vinden zal, en waar ieder vreemdeling schande van spreekt.

Dien ellendigen toestand, Mijne Heeren, kunt gij iedere dag komen bestatigen.

Diensvolgens, wij, inwoners van den Vuurtorenwijk, komen ootmoedig-
lijk vragen :

1) Onze straten te willen in beteren staat brengen, en alle slijk-
poelen te doen verdwijnen.

2) Aan onze werkmenschen en visschers drinkbaar water te bezorgen,
vb. door het maken van noodige waterputten, hetgeen volgens het
zeggen onzer entrepreneurs, zoo gemakkelijk zou zijn.

3) Eenen weg naar school en kerk voor onze kinders en onze oude
menschen.

4) Een beter geschikte verlichting waar de noodwendigheden het
eischen.

Ziet daar, Mijne Heeren, onze rechtveerdige verlangens. Wij zijn
ook Oostendenaren en betalen zoowel belasting als in stad.

Bron : Bulletin Communal d'Ostende 1902, p. 227

DE "CERCLE ARTISTIQUE D'OSTENDE"

door Norbert HOSTYN

Na het al te vlugge doodbloeden van de in 1894 gestichte "Cercle
Artistique d'Ostende" (1) was het "Ostende - Centre d'Art", een
initiatief van Edmond PICARD (2), dat instond voor de artistieke
animatie van de bloeiende badstad tijdens de "Belle-Epoque".

Dat cumuleerde in belangwekkende Salons in 1905, 1906 en 1907
die in het Kursaal werden ingericht en waarvan Robert PICARD en
Guillaume VAN STRYDONCK de organisatie in handen hadden.

In de ontstellend luxueuze catalogi van die 3 salons vinden we
de beste Belgische kunstenaars van het ogenblik terug.

Maar er waren nog andere activiteiten, zoals bv. lezingen.

Bij deze belangrijke manifestaties waren de meeste Oostendse kun-
stenaars enkel toeschouwers. Alleen James ENSOR, Henri PERMEKE,
de nog jonge Constant, Oscar HALLE en Emile BULCKE waren in deze
salons vertegenwoordigd. Jan DE CLERCK en Léon SPILLIAERT echter
niet.

Dit detail licht even de sluier van de malaise in de toenmalige
Oostendse kunstwereld : de meeste kunstenaars uit Oostende voelden
zich uitgesloten van de prestigieuze Kursaalsalons. Noodgedwongen
exposeerden de meesten in een of ander winkeluitstalraam of in
de hall van een groot hotel, waar ze uiteraard niet dié belangstel-
ling genoten die ze redelijk in het Kursaal mochten verwachten.

Het was kunstschilder Jan DE CLERCK (1881-1962) die de eerste
stappen zou zetten om daar wat aan te veranderen. Hij werd de
grote bezieler van een nieuwe "Cercle Artistique d'Ostende" die
op 5 november 1908 in zijn atelier werd gesticht (3).

De "Cercle Artistique d'Ostende" groepeerde vooral amateurkunst-
schilders uit het Oostendse, benevens enkele professionele kunste-
naars : Louis en Pierre-Nicolas BOEL, Oscar CORNU, Maurice DESFOR-
GES, Oscar DE CLERCK, Karel DEKESEL, Madeleine DE PAPE, Eugène-
Achille GERBOSCH, Louis en Lucie ROYON, Emile SPILLIAERT, Michel
en Octave VAN CUYCK, Leonard DE SELLIERS, Camille DE BRUYNE... (4).

In den beginne werd het erevoorzitterschap waargenomen door Baron